Dosarul nr. 2-24122252-05-2a-25042025

Prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Central
Judecător: Aliona Sîrbu

CURTEA DE APEL SUD, SEDIUL CAHUL

D E C I Z I E
În numele Legii

24 februarie 2026 **municipiul Cahul**

Completul de judecată al Curții de Apel Sud, sediul Cahul
Având în componența sa:
Președintele completului de judecată, judecător Evgheni BANCOV
Judecătorii Andrei SCRIPCENCO și Inga GORLENCO
Grefier Margarita FLOCEA

a examinat în ședință publică în ordine de apel, apelul declarat de B.C. „MAIB" S.A., împotriva hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Central din 18 februarie 2025, pronunțată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de B.C. „MAIB" S.A. către Pasat Tatiana, Chelban Nadejda, G.Ț. „Chelban Stanislav Iurii *****", intervenient accesoriu S.C. „Staliuta" S.R.L., în proces de insolvabilitate, administrator Stejar Veaceslav privind încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

C O N S T A T Ă :

Circumstanțele cauzei.

La 29 octombrie 2024, B.C. „MAIB" S.A. a depus în Judecătoria Cahul, sediul Central, cerere de chemare în judecată către Pasat Tatiana, Chelban Nadejda, G.Ț. „Chelban Stanislav Iurii *****", intervenient accesoriu S.C. „Staliuta" S.R.L., în proces de insolvabilitate, administrator Stejar Veaceslav cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii indică că, conform contractului de credit nr. S2007918756 din 30 septembrie 2020, în redacţia acordurilor adiţionale nr. S221219/G756-a din 21 octombrie 2022 şi nr. AA1S200791/756 din 28 noiembrie 2023, S.C. „Staliuta" S.R.L. a primit de la B.C. „MAIB" S.A. un credit în sumă de 500 000 lei, cu termenul final de rambursare 22 noiembrie 2024.

Conform anexei nr. S211695/G756-a din 22 iulie 2021, în redacţia acordurilor adiţionale nr. AAIS211695/G756-a din 21 octombrie 2022 şi nr. AA2S211695/G756-a din 28 noiembrie 2023, al contractului general privind acordarea produselor de credit nr. S211695/G756 din 22 iulie 2021, S.C. „Staliuta" S.R.L. a primit de la B.C. „MAIB" S.A. un credit în sumă de 1 900 000 lei, cu termenul final de rambursare 22 decembrie 2027.

Conform anexei nr. S211695/G756-a din 08 aprilie 2022, în redacţia acordurilor adiţionale nr. AAIS211695/G756/1 din 21 octombrie 2022 şi nr. AA2S211695/G756/1 din 28 noiembrie 2023 al contractului general privind acordarea produselor de credit nr. S211695/G756 din 22 iulie 2021, S.C. „Staliuta" S.R.L. a primit de la B.C. „MAIB" S.A. un credit în sumă de 1 500 000 lei, cu termenul final de rambursare 07 octombrie 2025.

Conform anexei nr. S211695/G756/2 din 10 mai 2022, în redacţia acordurilor adiţionale nr. AA1S211695/G756/2 din 21 octombrie 2022 şi nr. AA2S211695/G756/2 din 28 noiembrie 2023 al contractului general privind acordarea produselor de credit nr. S211695/G756 din 22 iulie 2021, S.C. „Staliuta" S.R.L. a primit de la B.C. „MAIB" S.A. un credit în sumă de 2 315 433 lei, cu termenul final de rambursare 09 decembrie 2028.

Conform anexei nr. S211695/G756/3 din 12 ianuarie 2023, în redacţia acordului adiţional nr. AA1S211695/G756/3 din 28 noiembrie 2023 al contractului general privind acordarea produselor de credit nr. S211695/G756 din 22 iulie 2021, S.C. „Staliuta" S.R.L. a primit de la B.C. „MAIB" S.A. un credit în sumă de 1 180 000 lei, cu termenul final de rambursare 25 decembrie 2026.

Conform anexei nr. S211695/G756/4 din 12 ianuarie 2023, în redacţia acordului adiţional nr. AA1S211695/G756/4 din 28 noiembrie 2023 al contractului general privind acordarea produselor de credit nr. S211695/G756 din 22 iulie 2021, S.C. „Staliuta" S.R.L. a primit de la B.C. „MAIB" S.A. un credit în sumă de 700 000 lei, cu termenul final de rambursare 25 decembrie 2026.

Relatează că, conform contractelor de fidejusiune nr. S200791/756-a din 30 septembrie 2020, în redacţia acordurilor adiţionale nr. S200791/756-B din 30 septembrie 2020, în redacţia acordurilor adiţionale nr. S211695/G756-c din 22 iulie 2021, nr. S211695/G756-d din 22 iulie 2021 şi nr. CF202311S781/28420/2 din 28 noiembrie 2023, Pasat Tatiana, Chelban Nadejda şi G.Ţ. „Chelban Stanislav Iurii *****" şi-au asumat obligaţia să răspundă, în aceeaşi măsură ca şi S.C. „Staliuta" S.R.L., în faţa B.C. „MAIB" S.A. pentru onorarea integrală a obligaţiilor aferente contractelor de credit menţionate încheiat între B.C. „MAIB" S.A. şi S.C. „Staliuta" S.R.L. în cazul în care aceasta nu-şi va onora obligaţiile contractuale.

Susține că, conform punctului 4.1. din contractul de credit nr. S2007918756 din 30 septembrie 2020, pentru utilizarea creditului rambursabil, debitorul plăteşte creditorului dobândă cu rata flotantă, stabilită iniţial în mărime de 8,76% anual.

Conform punctului 5.1. din anexa nr. S211695/G756-a din 22 iulie 2021, pentru utilizarea creditului debitorul plăteşte creditorului dobândă cu rata flotantă în mărime de 6,55% anual.

Conform punctului 5.1. din anexa nr. S211695/G756/1 din 08 aprilie 2022, pentru utilizarea creditului debitorul plăteşte creditorului dobândă cu rata flotantă, stabilită iniţial în mărime de 9,99% anual.

Conform punctului 5.2. din anexa nr. S211695/G756/2 din 10 mai 2022, pentru utilizarea creditului rambursabil debitorul plăteşte creditorului dobândă cu rata flotantă, stabilită iniţial: a) pentru resursele proprii ale creditorului – în mărime de 14.00 % anual; şi b) pentru resursele FIDA – în mărime stabilită de către creditor la data atragerii resurselor cu destinaţie specială, reieşind din costul resurselor atrase.

Conform punctului 5.2. din anexa nr. S211695/G756/3 din 12 ianuarie 2023, pentru utilizarea creditului rambursabil debitorul plăteşte creditorului dobândă cu rata flotantă, stabilită iniţial în mărime de 18.50 % anual.

Conform punctului 5.3. din anexa nr. S211695/G756/4 din 12 ianuarie 2023, pentru utilizarea creditului debitorul plăteşte creditorului dobândă cu rata flotantă, stabilită iniţial în mărime de 18,50 % anual.

Conform punctului 6.1. din contractul de credit nr. S2007918756 din 30 septembrie 2020 şi, respectiv, 9.1. din contractul general privind acordarea produselor de credit nr. S211695/G756 din 22 iulie 2021, Debitorul va rambursa creditul în rate conform graficului plăţilor, prezentat în Anexa nr. 1 la prezentul contract/adus(e) la cunoştinţa debitorului conform prezentului contract.

Menționează că, S.C. „Staliuta" S.R.L. nu-şi onorează obligaţiile contractuale asumate conform contractelor de credit menţionate, încălcând astfel prevederile contractului de credit şi prevederile legislaţiei în vigoare privind executarea obligaţiilor.

Comunică că, conform punctului 9.2.8. din contractul de credit nr. S2007918756 din 30 septembrie 2020 şi, respectiv, 12.2.8. din contractul general privind acordarea produselor de credit nr. S211695/G756 din 22 iulie 2021, debitorul îşi asumă obligaţia să răspundă pentru obligaţiile de rambursare a creditului, de achitare a dobânzii şi a altor plăti conform prezentului contract cu tot patrimoniul său.

Conform punctului 10.1.4 din contractul de credit nr. S2007918756 din 30 septembrie 2020, creditorul are dreptul, în mod unilateral, în orice moment, la latitudinea sa, anunţând în scris debitorul cu cel puţin 15 zile calendaristice până la momentul blocării, să refuze executarea obligaţiei de a pune la dispoziţia debitorului creditul sau să solicite rezolvarea prezentului contract şi să ceară de la debitor restituirea anticipată, inclusiv prin acţionarea în judecată, conform legislaţiei în vigoare a Republicii

Moldova, a sumei creditului, achitarea dobânzii, dobânzii de întârziere şi altor plăţi pasibile de plată conform prezentului contract în următoarele cazuri:

- 10.1.4.2. – neachitării dobânzii şi/sau altor sume, pasibile de plată conform prezentului contract, în termenele stabilite în contract şi/sau neachitării acestora în termen de cel mult 15 zile de la data notificării debitorului despre necesitatea achitării;
- 10.1.4.3. – reţinerii rambursării creditului cu peste 30 zile calendaristice şi/sau nerambursării acestuia în termen de cel mult 15 zile de la data notificării debitorului despre necesitatea rambursării;
- 10.1.4.13. – neonorării de către debitor a celorlalte obligaţii conform prezentului contract care va dura mai mult de 10 zile calendaristice.

Adaugă că, conform punctului 13.1.4. din contractul general privind acordarea produselor de credit nr. S211695/G756 din 22 iulie 2021, creditorul are dreptul, în mod unilateral, în orice moment, la latitudinea sa, anunţând în scris debitorul cu cel puţin 15 zile calendaristice până la momentul blocării, să refuze executarea obligaţiei de a pune la dispoziţia debitorului creditul sau să solicite rezolvarea prezentului contract şi să ceară de la debitor restituirea anticipată, inclusiv prin acţionarea în judecată, conform legislaţiei în vigoare a Republicii Moldova, a sumei creditului, achitarea dobânzii, dobânzii de întârziere şi altor plăţi pasibile de plată conform prezentului contract în următoarele cazuri:

- 13.1.4.2. – neachitării dobânzii şi/sau altor sume, pasibile de plată conform prezentului contract, în termenele stabilite în contract şi/sau neachitării acestora în termen de cel mult 15 zile de la data notificării debitorului despre necesitatea achitării;
- 13.1.4.3. – reţinerii rambursării creditului cu peste 30 zile calendaristice şi/sau nerambursării acestuia în termen de cel mult 15 zile de la data notificării Debitorului despre necesitatea rambursării;
- 13.1.4.13. – neonorării de către debitor a celorlalte obligaţii conform prezentului Contract care va dura mai mult de 10 zile calendaristice.

Explică că, conform punctului 11.2. din contractul de credit nr. S2007918756 din 30 septembrie 2020 şi, respectiv, 14.2. din contractul general privind acordarea produselor de credit nr. S211695/G756 din 22 iulie 2021, în eventualitatea survenirii şi continuării unuia sau a mai multor cazuri de default, creditorul, la propria sa discreţie, va fi în drept să declare, în tot sau în parte, suma principală, dobânda calculată pe aceasta, precum şi toate celelalte sume plătibile creditorului în baza prezentului contract, ca fiind scadente şi plătibile imediat sau la prima cerere, în care caz toate aceste sume astfel declarate de către creditor vor deveni scadente şi plătibile imediat sau la prima cerere.

Conform art. 1.1 lit. (c) din contractele de fidejusiune nr. S200791/756-A din 30 septembrie 2020 şi nr. S200791/756-B din 30 septembrie 2020, prin fidejusiunea constituită în virtutea prezentului contract de fidejusiune, fidejusorul garantează executarea cuvenită a tuturor obligaţiilor de plată ale debitorului stabilite în contractul de credit, inclusiv, dar fără a se limita la obligaţia de plată a sumei principale a creditului, dobânzii, comisioanelor, dobânzii de întârziere, cheltuielilor de urmărire, întreţinere, administrare şi vânzarea bunurilor gajate, cheltuielilor legate de perfectarea şi stingerea gajului, despăgubirilor pentru prejudiciile cauzate creditorului prin neexecutarea sau executarea necorespunzătoare de către debitor a contractului de credit şi a 4 celorlalte instrumente juridici de asigurare a rambursării creditului, precum şi orice alte plăţi, la care creditorul este sau va fi în drept sa pretindă de la debitor în temeiul contractului de credit.

Conform punctului 2.1. din contractele de fidejusiune nr. S211695/G756-c din 22 iulie 2021, nr. S211695/G756-d din 22 iulie 2021 şi nr. CF202311S781/28420/2 din 28 noiembrie 2023, prezentul contract de fidejusiune garantează executarea deplină şi la timp a obligaţiilor garantate, existente la momentul semnării prezentului contract sau apărute în orice moment după semnarea acestuia, ulterior devenite scadente, datorate, plătibile în favoarea creditorului sau suportate de către creditor, în baza sau reieșind din contractul de finanţare, inclusiv, dar fără a e limita la obligaţia privind plata sumei principale a obligaţiei garantate şi obligaţia de plată a dobânzii, comisioanelor, dobânzii de întârziere, penalităţii, altor plăţi obligatorii la care creditorul este sau va fi în drept să pretindă în temeiul contractului de finanţare la data scadenţei unor asemenea plăţi stabilite în contractul de finanţare sau ca rezultat la unui caz default în conformitate cu prevederile contractului de finanţare sau în alt mod precum este specificat în contractul de finanţare sau legea aplicabilă, precum şi a cheltuielilor de urmărire, întreţinere,

administrare şi comercializare a bunurilor gajate, cheltuielilor legate de perfectarea şi stingerea gajului, despăgubirilor pentru prejudiciile cauzate de neexecutarea sau executarea necorespunzătoare de către debitor a contractului finanţare, precum şi a cheltuitelor de judecată şi de executare silită împotriva debitorului şi/sau fidejusorului.

Conform punctului 2.2. (3) din contractele de fidejusiune sus-menţionate, obligaţia fidejusorului apere şi devine scadentă în măsura în care apare şi devine scadentă obligaţia debitorului faţă de creditor, la termen sau ca rezultat al survenirii consecinţelor unui caz de default şi devine plătibilă la prima şi simpla cerere a creditorului prin care creditorul notifică fidejusorul despre faptul că debitorul nu a îndeplinit corespunzător şi la termen orice obligaţie garantată şi fără nici o altă formalitate din parte creditorului, debitorului sau oricărei alte persoane.

Notează că, prin reclamațiile nr. 78041/a840564/1, nr. 78041/a840579/2, nr. 78041/a840567/1, nr. 78041/a840583/2, nr. 78041/a840580/1, nr. 78041/a840582/2, nr. 78041/a840568/1, nr. 78041/a840574/2, nr. 78041/a840574/2, nr. 78041/a840565/1, nr. 78041/a840566/1, nr. 78041/a840568/1, nr. 78041/a840584/2, nr. 78041/a840586/2, nr. 78041/a840589/2, nr. 78041/a840587/2, nr. 78041/a840588/2, nr. 78041/a840564/1, nr. 78041/a840569/1, nr. 78041/a840569/1, nr. 78041/a840563/2, nr. 78041/a840572/2, nr. 78041/a840570/2, nr. 78041/a840571/2, nr. 78041/a840590/2, nr. 78041/a840569/1, nr. 78041/a840592/2, nr. 78041/a840585/2, şi nr. 78041/a840585/2 din 02 octombrie 2024 reclamantul a solicitat fidejusorilor achitarea anticipată şi integrală a datoriilor fată de bancă aferentă contractelor de credit menţionate, însă reclamațiile băncii nu au fost satisfăcute.

Relevă că, la situaţia din 08 octombrie 2024, datoria S.C. „Staliuta" S.R.L. faţă de bancă constituia suma de 7143469.61 lei, inclusiv:

- aferentă contractului de credit nr. S2007918756 din 30 septembrie 2020 suma de 102112.00 lei, inclusiv, inclusiv:

creditul în termen – 100000.00 lei, dobânda neachitată – 2112.00 lei. - aferentă anexei nr. S211695/G756-a din 22 iulie 2021 suma de 1528744.51 lei, inclusiv: creditul în termen – 1437960.00 lei, dobânda neachitată – 90784.51 lei. - aferentă anexei nr. S211695/G756-a din 08 aprilie 2022 suma de 1284187.71 lei, inclusiv: creditul în termen – 1000000.00 lei, creditul restant – 250000.00 lei, dobânda neachitată – 34187.71 lei. - aferentă anexei nr. S211695/G756/2 din 10 mai 2022 suma de 2447023.09 lei, inclusiv: creditul în termen – 2196663.00 lei, creditul restant – 115770.00 lei, dobânda neachitată – 134590.09 lei. - aferentă anexei nr. S211695/G756/3 din 12 ianuarie 2023 suma de 1145244.95 lei, inclusiv: creditul în termen – 1077000.00 lei, dobânda neachitată – 68244.95 lei. - aferentă anexei nr. S211695/G756/4 din 12 ianuarie 2023 suma de 636157.35 lei, inclusiv: creditul în termen – 590000.00 lei, dobânda neachitată – 46157.35 lei.

Solicită încasarea, în mod solidar, de la Pasat Tatiana, Chelban Nadejda şi G.Ţ. „Chelban Stanislav Iurii *****" în beneficiul B.C. „MAIB" S.A. a datoriei în sumă de 7143469.61 lei, a cheltuielilor privind achitarea taxei de stat în sumă de 136984.69 lei şi a taxei de timbru în sumă de 200.00 lei.

Soluția instanței de judecată.

Prin hotărîrea Judecătoriei Cahul, sediul central din 18 februarie 2025 s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de B.C. „MAIB" S.A. către Pasat Tatiana, Chelban Nadejda, G.Ț. „Chelban Stanislav Iurii *****", intervenient accesoriu S.C. „Staliuta" S.R.L., în proces de insolvabilitate privind încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată. Măsurile de asigurare a acțiunii aplicate prin încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central, nr. 2-1505/2024 din 30 octombrie 2024, s-au anulat, cu menținerea pînă la rămînerea definitivă a prezentei hotărîri judecătorești, potrivit art.241 alin.(7) Cod de procedură civilă.

Solicitarea și argumentele apelantului B.C. „MAIB" SA.

Nefiind de acord cu hotărîrea judecătoriei Cahul, sediul central din 18 februarie 2025, B.C. „MAIB" SA, prin intermediul reprezentantului Pogor Ion, la data de 25 februarie 2025 şi ulterior la 20 mai 2025 a depus cerere de apel, solicitând casarea integrală a hotărîrii instanței de fond cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a pretențiilor înaintate și anume să fie dispusă încasarea în mod solidar, de la Pasat Tatiana, Chelban Nadejda şi G.Ţ. „Chelban Stanislav Iurii *****" în beneficiul B.C.

„MAIB” S.A. a datoriei în sumă de 7 143 469.61 lei, a cheltuielilor privind achitarea taxei de timbru în sumă de 200.00 lei, pentru executarea încheierii din 30 octombrie 2024 în sumă de 116 436,98 lei și taxei de timbru în sumă de 200 lei, pentru instanța de apel.

În motivarea cererii de apel, apelantul a menționat că, instanța de judecată la motivarea hotărîrii din 18 februarie 2025 a făcut referire la prevederile art. 46 alin. (2) al Legii insolvabilității în redacția veche, în vigoare pînă la data de 16 februarie 2025 (prevederile articolului sus-menționat au fost modificate prin Legea nr. 313 din 26 decembrie 2024). Adică, la data adoptării hotărîrii contestate, art. 146 din Legea insolvabilității avea o altă redacție decît cea care a stat la baza adoptării hotărîrii judecătorești.

Astfel, sintagma „*Debitorii solidari și fidejusorul pot înainta creanțele pe care aceștia ar putea să le aibă din executarea creanțelor creditorului pe viitor față de debitorul aflat în proces de insolvabilitate numai dacă creditorul nu a înaintat creanțele sale în procesul de insolvabilitate*” a fost substituita cu sintagma, „*Debitorii solidari inclusiv garantul personal, pot înainta creanțele pe care aceștia ar putea să le aibă din executarea creanțelor creditorului pe viitor față de debitorul aflat în proces de insolvabilitate numai dacă creditorul nu a înaintat creanțele sale în procesul de insolvabilitate*”.

Consideră eronată concluzia instanței de judecată precum că „BC ‚MAIB” S.A. nu mai deține dreptul de a-și înainta cerințele sale față de fidejusorii Pasat Tatiana, Chelban Nadejda, GT „Chelban Stanislav Iurii *****”, întrucât acest drept a fost pierdut o dată cu validarea creanței sale în cadrul procesului de insolvabilitate intentat față de S.C. „Staliuta” S.R.L.”, or, din art. 146 alin. (2) al Legii insolvabilității nu rezultă acest lucru.

Invocă prevederile art. 1648 alin. (1) din Codul civil, potrivit cărora *fidejusorul are dreptul la restituire în regres din partea debitorului doar în măsura în care fidejusorul a executat obligația rezultată din fidejusiune. Suplimentar, fidejusorul se subrogă, în aceeași măsura, în drepturile creditorului față de debitor. Dreptul la restituire în regres și drepturile dobândite prin subrogare există în paralel.* Iar, potrivit art. 70 alin. (1) din Cod de procedură civilă, *în cazul ieșirii uneia dintre părți din raportul juridic litigios sau din raportul stabilit prin hotărâre judecătorească (deces, reorganizare, cesiune de creanță, transfer de datorie și alte cazuri de subrogare), instanța permite înlocuirea părții cu succesorul ei în drepturi. Succesiunea în drepturi este posibilă În orice fază a procesului.*

Astfel, susține apelantul că, art. 146 din Legea insolvabilității, indică că, *debitorii solidari, inclusiv garantul personal (nu fidejusorul, conform modificărilor menționate mai sus), nu-și pot înainta creanțele pe care aceștia ar putea să le aibă din executarea creanțelor creditorului pe viitor față de debitorul aflat în proces de insolvabilitate dacă creditorul a înaintat creanțele în procesul de insolvabilitate, deoarece în această situație persoanele menționate își vor exercita dreptul de regres față de debitorul aflat în proces de insolvabilitate nu prin înaintarea creanțelor. dar prin subrogarea în drepturi a creditorului prin excluderea acestuia din tabelul creditorilor și includerea în tabel a fidejusorului care a executat obligația rezultată din fidejusiune.*

Deci, la data intentării față de S.C. „Staliuta” S.R.L., a procesului de insolvabilitate, fidejusorii Pasat Tatiana, Chelban Nadejda și G. T. „Chelban Stanislav Iurii *****” n-au avut careva creanțe față de aceasta, deoarece până la data intentării procesului de insolvabilitate n-au achitat băncii careva sume de bani în temeiul contractelor de fidejusiune, respectiv n-au avut temei de a înainta careva creanțe în cadrul procesului de insolvabilitate. În caz că fidejusorii, după intentarea procesului de insolvabilitate, vor achita mijloace bănești în favoarea băncii, aceștia se pot substitui cu creditorul B.C. „MAIB” S.A. în mărimea obligațiilor stinse față de bancă.

Mai mult, nu există nici o prevedere a Codului civil din care ar rezulta concluziile instanței de judecată, pentru a putea pretinde încasarea datoriei de la fidejusori creditorul trebuia să renunțe la pretențiile sale față de debitor.

Prin prisma prevederilor art. 1637 alin. (2) din Codul civil, legislatorul expres stabilește faptul, că în anumite situații (spre exemplu când obligația debitorului în cadrul unei proceduri de insolvabilitate este redusă sau stinsă) obligația fidejusorului poate chiar să depășească obligația debitorului.

Reiterează apelantul că conform art. 1648 alin. (1), (6) din Codul civil, *fidejusorul are dreptul la restituire în regres din partea debitorului doar în măsura în care fidejusorul a executat obligația rezultată din fidejusiune. Suplimentar, fidejusorul se subrogă, în aceeași măsura, în drepturile*

creditorului față de debitor. Dreptul la restituire în regres și drepturile dobândite prin subrogare există în paralel. Prin derogare de la dispozițiile alin. (1), *fidejusorul poate acționa în regres chiar înainte de a fi executat fidejusiunea dacă fidejusorul este urmărit în justiție pentru a obține executarea, dacă debitorul este insolvabil sau dacă debitorul s-a obligat să-l elibereze de fidejusiune într-un termen determinat și acesta a expirat.*

Conform art. 966 alin.(4) din Codul civil *fidejusiunea, gajul și alte drepturi accesorii încetează în cazul stingerii obligației principale.*

Nici una din situațiile descrise mai sus precum renunțarea creditorului la fidejusiune, stingerea obligației principale, n-a avut loc, respectiv BC MAIB" S.A. nu își pierde dreptul de a înainta cerințele sale față de fidejusorii debitorului insolvabil, or nici o normă, din cele menționate mai sus, nu condiționează exercitarea acestui drept cu înaintarea sau ne înaintarea de către creditor a creanțelor sale în cadrul procesului de insolvabilitate a debitorului sau cu validarea acestora.

Indică, apelantul că, validarea creanțelor B.C. „MAIB" S.A. față de S.R.L. „Staliuta" în cadrul procesului de insolvabilitate a acesteia din urmă confirmă existența datoriei debitorului insolvabil față de bancă, respectiv temeinicia cerințelor băncii fată de fidejusorii Pasat Tatiana, Chelban Nadejda și G.Ț. „Chelban Stanislav Iurii *****". B.C. „MAIB" S.A. a prezentat instanței de judecată tabelul definitiv consolidat al creanțelor și acest fapt demonstrează existența datoriei a societății comerciale față de bancă, aferente contractelor de credit menționate si aceasta are „efectul unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile".

Consideră, că instanța de judecată nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată (art. 387 lit. a) din Codul de procedură civilă), or, la caz, banca este în drept să pretindă încasarea de la fidejusori a datoriei S.C. „Staliuta" S.R.L. față de bancă aferentă contractelor de credit menționate și în acest sens pe lingă prevederile legale invocate de către bancă sunt relevante și prevederile art. 181 alin.(4) din Legea insolvabilității.

Termenul de exercitare a apelului.

Conform art. 362 alin. (1) Codul de procedură civilă, *Termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.*

În speță s-a stabilit că, dispozitivul hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul central a fost pronunțat la 18 februarie 2025, iar cererea de apel nemotivată a fost depusă de reprezentantul B.C. „MAIB" SA, Pogor Ion la 25 februarie 2025 și ulterior la 20 mai 2025, cu respectarea termenului legal de 30 zile de declarare a apelului. Prin urmare se constată că apelul a fost depus în termen.

Procedura de citare a fost legal executată.

Reprezentantul apelantului B.C. „MAIB" SA, Palii Oleg, în ședința instanței de apel a susținut cererea de apel și a menționat că, instanța de fond, și-a motivat soluția prin faptul că, B.C. „MAIB" S.A. nu are temei legal să solicite urmărirea datoriei de la fidejusori din motiv că, și-a creanțele au fost validate în cadrul procesului de insolvabilitate a S.C. „Staliuta" S.R.L. Punctează că, a făcut referință la normele legale din care rezultă argumente care combat ceea ce instanța a considerat legal, inclusiv faptul că banca nu mai deține dreptul de a înainta cerințe față fidejusori odată cu validarea creanței și că validarea creanței debitorului în procesul de insolvabilitate anulează dreptul de regres a fidejusorului față de debitorul principal. La toate constatările instanței de fond, a prezentat argumentele în favoarea admiterii acțiunii, de asemenea din normele legale indicate de către instanța de fond, nu rezultă corectitudinea concluziilor instanței, dreptul băncii de a urmări încasarea datoriei debitorului de la fidejusori rezultă din contractele de fidejusiune încheiate cu aceștia, din prevederile codului civil, care reglementează raporturile între creditor și fidejusor, inclusiv normele legale indicate în prevederile art. 1646 Cod civil, precum că, fidejusorul nu poate fi eliberat de fidejusiune, fără ca creditorul să renunțe expres la ea. Mai mult, instanța de judecată a făcut greșit referire la o normă legală, care la data adoptării hotărîrii nu mai era în vigoare, și anume prevederile Legii insolvabilității. Remarcă faptul că, similar Judecătoria Cahul a examinat o cerere similară, unde companiile de asemenea au intrat în insolvabilitate, fiind adoptată o hotărîre prin care a admis acțiunea. Punctează că creditorul nu poate solicita încasarea datoriei de la fidejusor după expirarea unui an de la data intentării insolvabilității debitorului creanței garantate, respectiv hotărîrea instanței de judecată nu este bazată pe norme legale.

Intimații Chelban Nadejda, Pasat Tatiana, G.Ț. „Chelban Stanislav Iurii ***”, intervenient accesoriu S.C. „Staliuta” S.R.L. și avocatul Trutnev Alexandr**, fiind citați legal, nu s-au prezentat și nu au comunicat instanței motivele neprezentării sale, din care considerente, Completul de judecată în temeiul art.379 alin. (2) Cod de procedură civilă, a dispus examinarea apelului în lipsa părților absente.

Aprecierea instanței de apel.

Verificând materialele cauzei şi analizând în complex argumentele şi criticile relatate în cererea de apel şi în ședința de judecată, respectând limitele judecării apelului inserate la art. 373 Cod de procedură civilă, cu respectarea principiului disponibilității părților de a dovedi circumstanțele pe care le invocă drept temei a obiecțiilor sale (art.118 Cod de procedură civilă), Completul de judecată conchide asupra necesității admiterii cererii de apel depusă de B.C. „MAIB” S.A., prin intermediul reprezentantului, Pogor Ion, casării integrale a hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul central din 18 februarie 2025 și emiterea hotărârii noi de admitere a acțiunii formulate de B.C. „MAIB” S.A., din următoarele considerente.

Conform art. 385 lit. c) Cod de procedură civilă, *instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul și să caseze integral sau parțial hotărârea primei instanțe, emițând o nouă hotărâre.*

Potrivit art. 386 alin.(1) lit. a), b), c), d) Cod de procedură civilă, *hotărârea primei instanţe se casează sau se modifică de instanța de apel dacă: circumstanţele importante pentru soluționarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin; circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei, pe care prima instanţă le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice şi suficiente; concluziile primei instanţe, expuse în hotărîre, sînt în contradicţie cu circumstanţele cauzei; normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.*

În conformitate cu art.373 Cod de procedură civilă, *instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanții la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă. Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situaţie mai dificilă decît aceea din hotărîrea atacată cu apel, cu excepţia cazurilor când consimte şi când hotărîrea este atacată şi de alţi participanţi la proces.*

Art.130 alin.(1) din Codul de procedură civilă, statuează că, *instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*

Conform prevederilor art.118 alin.(1), (3) din Codul de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sînt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.*

Potrivit art. 239 din Codul de procedură civilă, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.*

În corespundere cu prevederile art. 5 alin.(1) Cod de procedură civilă, *orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.*

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres, obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite și este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești, o motivație și o analiză clară sunt cerințele fundamentale ale hotărârilor judecătorești și un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce iau fost prezentate.

Potrivit art.6 CEDO, instanței judecătorești îi este atribuită obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor părților, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora și fără a fi înțeleasă ca implicând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Țările de Jos). Din interpretarea art.6 al CEDO se reține că, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora.

Completul de judecată remarcă faptul că, obiectul prezentului litigiu îl constituie încasarea datoriei rezultată din contractele de credit, garantate prin contracte de fidejusiune.

Fiind învestită cu examinarea cauzei, instanța de fond, prin hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul central din 18 februarie 2025 a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de B.C. „MAIB" S.A. către Pasat Tatiana, Chelban Nadejda, G.Ț. „Chelban Stanislav Iurii *****", intervenient accesoriu S.C. „Staliuta" S.R.L., în proces de insolvabilitate privind încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată, iar ca temei a invocat că datoria solicitată de B.C. „MAIB" S.A. a fost validată prin tabelul de creanță în cadrul procesului de insolvabilitate al S.C. „Staliuta" S.R.L.

Completul de judecată constată că prima instanță eronat a soluționat fondul cauzei, fiind emisă o hotărîrea contrară cadrului legal, situației de fapt și de drept.

Conform art.1242 alin. (1) Cod civil, *prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părţi (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar acesta se obligă să restituie banii în aceiaşi sumă sau bunuri de acelaşi gen, calitate şi cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.*

Art.1247 alin. (1) Cod civil, statuează că, *împrumutatul trebuie să restituie împrumutul în termenul şi în modul stabilit în contract.*

Conform art. 1763 Cod civil (*1) Prin contractul de credit, o bancă sau o organizație de creditare nebancară (creditor) se obligă să pună la dispoziția unei alte persoane (debitor) o sumă de bani ca împrumut, cu condiția rambursării ei, a plății dobînzii și a altor plăți aferente, sau își asumă orice alt angajament de a achiziționa o creanță sau de a efectua o plată, de a prelungi termenul de rambursare a datoriei sau de a emite orice garanții. (2) Contractul de credit se încheie în scris. (3) Faţă de contractul de credit se aplică prevederile referitoare la contractul de împrumut în măsura în care regulile prezentului capitol nu prevăd altfel sau din esenţa contractului de credit nu reiese contrariul. (4) Dispoziţiile prezentei secţiuni se aplică împrumuturilor acordate de către bănci sau organizaţii de creditare nebancară, alte organizaţii care acordă credite în baza legii, precum şi împrumuturilor acordate prin intermediul platformelor de finanțare participativă.*

Conform art. 1764 alin. (1) din Codul civil, *părțile contractului de credit pot conveni asupra unei dobânzi fixe sau flotante.*

Conform art. 1765 Cod civil, *în afară de dobândă, părțile pot conveni asupra unui comision pentru serviciile prestate în legătură cu utilizarea creditului.*

Astfel, probatoriul administrat în speță atestă că, conform contractului de credit nr. S2007918756 din 30.09.2020, în redacția acordurilor adiționale nr.S221219/G756-a din 21.10.2022 și nr.AA1S200791/756 din 28.11 2023, S.C. „Staliuta" S.R.L. a primit de la BC „MAIB" S.A. un credit în sumă de 500,000 lei, cu termenul final de rambursare 22.11.2024.

Conform anexei nr. S211695/G756-a din 22.07.2021, în redacția acordurilor adiționale nr.AA1S211695/G756-a din 21.10.2022 și nr.AA2S211695/G756-a din 28.11.2023 al contractului general privind acordarea produselor de credit nr.S211695/G756 din 22.07.2021 S.C. „Staliuta" S.R.L. a

primit de la BC „MAIB” S.A. un credit în sumă de 1 900 000 lei, cu termenul final de rambursare 22.12.2027.

Conform anexei nr.S211695/G756-a din 08.04.2022 în redacția acordurilor adiționale nr.AA1S211695/G756/1 din 21.10.2022 și nr.AA2S211695/G756/1 din 28.11.2023 al contractului general privind acordarea produselor de credit nr.S211695/G756 din 22.07.2021 S.C. „Staliuta” S.R.L. a primit de la BC „MAIB” S.A. un credit în sumă de 1 500 000 lei, cu termenul final de rambursare 07.10.2025.

Conform anexei nr. S211695/G756/2 din 10.05.2022 în redacția acordurilor adiționale nr.AA1S211695/G756/2 din 21.10.2022 și nr.AA2S211695/G756/2 din 28.11.2023 al contractului general privind acordarea produselor de credit nr.S211695/G756 din 22.07.2021 S.C. „Staliuta” S.R.L. a primit de la BC „MAIB” S.A. un credit în sumă de 2 315 433 lei, cu termenul final de rambursare 09.12.2028.

Conform anexei nr.S211695/G756/3 din 12.01.2023 în redacția acordului adițional nr.AA1S211695/G756/3 din 28.11.2023 al contractului general privind acordarea produselor de credit nr.S211695/G756 din 22.07.2021 S.C. „Staliuta” S.R.L. a primit de la BC „MAIB” S.A. un credit în sumă de 1 180 000 lei, cu termenul final de rambursare 25.12.2026.

Conform anexei nr.S211695/G756/4 din 12.01.2023 în redacția acordului adițional nr.AA1S211695/G756/4 din 28.11.2023 al contractului general privind acordarea produselor de credit nr.S211695/G756 din 22.07.2021 S.C. „Staliuta” S.R.L. a primit de la BC „MAIB” S.A. un credit în sumă de 700 000 lei, cu termenul final de rambursare 25.12.2026.

Potrivit art. 1628 Cod civil *(1) Garanțiile personale pot fi accesorii (fidejusiunea) sau autonome. (2) Fidejusiunea este obligația garantului (fidejusorul) asumată în folosul unui creditor cu scopul de a garanta obligația pe care debitorul o datorează creditorului (obligația garantată) și care apare și devine scadentă doar dacă apare și devine scadentă obligația garantată. (3) Garanție personală autonomă se consideră obligația garantului asumată în folosul unui creditor, în scop de garanție, în care se prevede expres sau din care rezultă în chip neîndoielnic faptul că ea nu depinde de obligația pe care o altă persoană o datorează creditorului.*

Iar potrivit art. 1658 Cod civil *(1) În măsura în care mai mulți garanți au garantat prin fidejusiune executarea aceleiași obligații sau aceleiași părți a unei obligații sau și-au asumat prin garanție personală autonomă angajamente în același scop de garantare, fiecare garant poartă, în limitele angajamentului acelui garant față de creditor, răspundere solidară împreună cu ceilalți garanți. Această regulă se aplică și în cazul în care garanții au asumat garanția prin acte juridice separate și chiar dacă nu au cunoscut existența altor garanți. (2) Dispozițiile alin. (1) se aplică în mod corespunzător în cazul în care în folosul aceluiași creditor s-au instituit atît garanții personale, cît și garanții reale. În scopul aplicării prezentei secțiuni, constituitorii garanțiilor reale se consideră garanți.*

Conform contractelor de fidejusiune nr.S200791/756-a din 30.09.2020 în redacția acordurilor adiționale, nr.S200791/756-B 30.09.2020, în redacția acordurilor adiționale, nr.S211695/G756-c din 22.07.2021, nr.S211695/G756-d din 22.07.2021 și nr.CF202311S781/28420/2 din 28.11.2023 Pasat Tatiana, Chelban Nadejda și G.Ț. „Chelban Stanislav Iurii *****” și-au asumat obligația să răspundă, în aceeași măsură ca și S.C. „Staliuta” S.R.L. în fața BC „MAIB” S.A. pentru onorarea integrală a obligațiilor aferente contractelor de credit, menționate, încheiate între BC „MAIB” S.A. și S.C. „Staliuta” S.R.L. în cazul în care aceasta nu-și va onora obligațiile contractuale.

Conform art. 1.1 lit. (c) din contractele de fidejusiune nr. S200791/756-A din 30 septembrie 2020 şi nr. S200791/756-B din 30 septembrie 2020, prin fidejusiunea constituită în virtutea prezentului contract de fidejusiune, fidejusorul garantează executarea cuvenită a tuturor obligaţiilor de plată ale debitorului stabilite în contractul de credit, inclusiv, dar fără a se limita la obligaţia de plată a sumei principale a creditului, dobânzii, comisioanelor, dobânzii de întârziere, cheltuielilor de urmărire, întreţinere, administrare şi vânzarea bunurilor gajate, cheltuielilor legate de perfectarea şi stingerea gajului, despăgubirilor pentru prejudiciile cauzate creditorului prin neexecutarea sau executarea necorespunzătoare de către debitor a contractului de credit şi a 4 celorlalte instrumente juridici de

asigurare a rambursării creditului, precum şi orice alte plăţi, la care creditorul este sau va fi în drept sa pretindă de la debitor în temeiul contractului de credit.

Conform punctului 2.1. din contractele de fidejusiune nr. S211695/G756-c din 22 iulie 2021, nr. S211695/G756-d din 22 iulie 2021 şi nr. CF202311S781/28420/2 din 28 noiembrie 2023, prezentul contract de fidejusiune garantează executarea deplină şi la timp a obligaţiilor garantate, existente la momentul semnării prezentului contract sau apărute în orice moment după semnarea acestuia, ulterior devenite scadente, datorate, plătibile în favoarea creditorului sau suportate de către creditor, în baza sau reieşind din contractul de finanţare, inclusiv, dar fără a e limita la obligaţia privind plata sumei principale a obligaţiei garantate şi obligaţia de plată a dobânzii, comisioanelor, dobânzii de întârziere, penalităţii, altor plăţi obligatorii la care creditorul este sau va fi în drept să pretindă în temeiul contractului de finanţare la data scadenţei unor asemenea plăţi stabilite în contractul de finanţare sau ca rezultat la unui caz default în conformitate cu prevederile contractului de finanţare sau în alt mod precum este specificat în contractul de finanţare sau legea aplicabilă, precum şi a cheltuielilor de urmărire, întreţinere, administrare şi comercializare a bunurilor gajate, cheltuielilor legate de perfectarea şi stingerea gajului, despăgubirilor pentru prejudiciile cauzate de neexecutarea sau executarea necorespunzătoare de către debitor a contractului finanţare, precum şi a cheltuitelor de judecată şi de executare silită împotriva debitorului şi/sau fidejusorului.

Conform punctului 2.2. (3) din contractele de fidejusiune sus-menţionate, obligaţia fidejusorului apere şi devine scadentă în măsura în care apare şi devine scadentă obligaţia debitorului faţă de creditor, la termen sau ca rezultat al survenirii consecinţelor unui caz de default şi devine plătibilă la prima şi simpla cerere a creditorului prin care creditorul notifică fidejusorul despre faptul că debitorul nu a îndeplinit corespunzător şi la termen orice obligaţie garantată şi fără nici o altă formalitate din parte creditorului, debitorului sau oricărei alte persoane.

Potrivit art. 858 Cod civil *(1) Temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii. (2) Obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.*

Art. 864 Cod civil indică că, (1) *Chiar dacă, în favoarea debitorului, este stabilit un anumit termen de executare, creditorul poate pretinde executarea imediată a obligaţiei în cazul în care debitorul se află în incapacitate de plată sau a redus garanţiile convenite anterior, sau în genere nu le-a putut prezenta, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege. (2) În cazul în care obligaţia pecuniară urmează a fi executată în rate, creditorul poate pretinde executarea imediată a ratelor neajunse la scadenţă dacă: a) a survenit unul din cazurile prevăzute la alin. (1); b) o rată rămîne neplătită, total sau parţial, mai mult de 45 de zile de la scadența acesteia; c) pe parcursul oricărei perioade de 12 luni consecutive, trei sau mai multe rate nu au fost plătite integral la scadenţă; d) sînt întrunite condiţiile care îl îndreptăţesc pe creditor să recurgă la rezoluțiune pentru neexecutare a contractului din care rezultă obligaţia pecuniară.*

Completul de judecată reține că, cererea de executare imediată a obligațiilor este justificată de faptul că neplata ratelor și încălcarea termenelor contractuale constituie o neîndeplinire a obligațiilor asumate prin contract. Conform principiului forței obligatorii a contractului (pacta sunt servanda), părțile trebuie să respecte clauzele convenite, iar neexecutarea obligațiilor de către debitor oferă creditorului dreptul de a solicita executarea imediată.

Mai mult, debitorul este obligat să respecte scadențele stabilite, iar neplata ratelor reprezintă o încălcare evidentă a contractului, dând naștere dreptului creditorului de a recurge la executare fără a fi necesar un termen suplimentar de conformare, cu excepția cazului în care legea sau contractul prevede altfel. Această interpretare este susținută și de prevederile generale privind executarea obligațiilor din Codul civil, care impun respectarea termenelor contractuale și permit sancționarea neîndeplinirii acestora.

Potrivit materialelor cauzei s-a constat cu certitudine că, S.C. „Staliuta” S.R.L. a beneficiat de mai multe credite acordate de către B.C. „MAIB” S.A., pe care nu le-a restituit, iar în baza contractelor de fidejusiune nr.S200791/756-a din 30.09.2020, în redacția acordurilor adiționale, nr.S200791/756-B 30.09.2020, în redacția acordurilor adiționale, nr.S211695/G756-c din 22.07.2021, nr.S211695/G756-d din 22.07.2021 și nr.CF202311S781/28420/2 din 28.11.2023 Pasat Tatiana, Chelban Nadejda și G.Ț. „Chelban Stanislav lurii *****” și-au asumat obligația să răspundă, în aceeași măsură ca și S.C. „Staliuta” S.R.L. în fața BC „MAIB” S.A. pentru onorarea integrală a obligațiilor aferente contractelor de credit

menționate încheiat între BC „MAIB” S.A. și S.C. „Staliuta” S.R.L. în cazul în care aceasta nu-și va onora obligațiile contractuale.

Conform art.1244 alin.(1), (5), (6), (7) Cod civil, *în baza contractului de împrumut, părţile pot prevedea şi plata unei dobânzi, a cărei rată anuală nu poate depăși dublul ratei de referinţă CHIBOR înregistrată în ziua bancară anterioară datei în care părţile au stipulat rata dobînzii. În sensul prezentului alineat, rata de referinţă CHIBOR este rata calculată în modul stabilit de Banca Naţională a Moldovei, în baza cotaţiilor orientative/ferme ale băncilor contributorii pentru plasarea mijloacelor băneşti în lei moldoveneşti la alte bănci, pe termen de 12 luni. Suma de bani împrumutată este purtătoare de dobîndă din ziua în care a fost remisă împrumutatului. Se plăteşte dobîndă la expirarea fiecărui an pentru perioada dintre momentul indicat la alin.(5) şi cel al restituirii împrumutului dacă în contract nu este prevăzut altfel. În cazul în care împrumutatul nu plăteşte dobînda în termen, împrumutătorul poate cere restituirea imediată a împrumutului şi a dobînzii aferente.*

Potrivit art.947 alin.(1), (3) Cod Civil, *clauza penală este o prevedere contractuală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul, stipulînd că debitorul, în cazul neexecutării obligaţiei, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate). Penalitatea poate fi stipulată în mărime fixă sau sub forma unei cote din valoarea obligaţiei garantate prin clauza penală sau a părţii neexecutate, inclusiv sub forma unei dobînzi de întîrziere*.

Conform art. 949 alin. (1) din Codul civil, *dacă penalitatea este stipulată pentru cazul în care debitorul nu execută obligația, creditorul poate cere atât executarea obligației, cât şi plata penalității*.

Respectiv instanța de judecată concluzionează faptul că, clauza penală este o prevedere contractuală prin care părțile evaluează anticipat prejudiciul rezultat din neexecutarea obligației. În cazul de față, penalitățile solicitate de B.C. „MAIB” S.A. sunt proporționale și justificate de gravitatea încălcării contractuale de către S.C. „Staliuta” S.R.L.

Aceste penalități, stipulate sub formă de dobânzi neachitate, au scopul de a compensa prejudiciul suferit de creditor și de a asigura executarea obligațiilor contractuale. Deoarece clauzele penale au fost întocmite în scris și sunt incluse în contractele semnate de părți, instanța trebuie să admită cererea creditorului privind aplicarea penalităților, în conformitate cu prevederile legale și contractuale.

De asemenea din materialele cauzei se atestă, că prin hotărârea Judecătoriei Cahul sediul Central din 08.10.2024 s-a admis cererea de alăturare a creditorului F.P.C. „Bioprotect” S.R.L. privind declararea insolvabilității debitorului S.C. „Staliuta” S.R.L. S-a admis cererea introductivă a creditorului „Vemixan” S.R.L și s-a constatat insolvabilitatea debitorului S.C. „Staliuta” S.R.L., fiind intentată procedura de insolvabilitate față de debitorul S.C. „Staliuta” S.R.L.

Potrivit tabelului definitiv al creanțele creditorilor împotriva patrimoniului debitorului din data de 09 decembrie 2024, ca rubrica denumirea creditorului este indicată B.C. „MAIB” S.A. cu suma creanței validate de 7,143,469,61 lei.

Conform art. 22 alin. (1) din Codul civil, *se consideră notificare comunicarea unui act juridic sau a unei informații într-un scop juridic.*

Conform art. 906 alin. (1) din Codul civil, *dacă creditorul face debitorului o notificare referitoare la faptul neexecutării obligației sau la faptul că el prevede o asemenea neexecutare şi notificarea este expediată ori făcută corect, atunci întârzierea sau inexactitatea în procesul de transmitere a notificării sau faptul că ea nu a parvenit nu o împiedică să producă efecte.*

Prin reclamațiile nr. 78041/a840564/1, nr. 78041/a840579/2, nr. 78041/a840567/1, nr. 78041/a840583/2, nr. 78041/a840580/1, nr. 78041/a840582/2, nr. 78041/a840568/1, nr. 78041/a840574/2, nr. 78041/a840574/2, nr. 78041/a840565/1, nr. 78041/a840566/1, nr. 78041/a840568/1, nr. 78041/a840584/2, nr. 78041/a840586/2, nr. 78041/a840589/2, nr. 78041/a840587/2, nr. 78041/a840588/2, nr. 78041/a840564/1, nr. 78041/a840569/1, nr. 78041/a840569/1, nr. 78041/a840563/2, nr. 78041/a840572/2, nr. 78041/a840570/2, nr. 78041/a840571/2, nr. 78041/a840590/2, nr. 78041/a840569/1, nr. 78041/a840592/2, nr. 78041/a840585/2, şi nr. 78041/a840585/2 din 02 octombrie 2024, reclamantul a solicitat fidejusorilor achitarea anticipată şi integrală a datoriilor față de bancă aferentă contractelor de credit menţionate, însă reclamațiile băncii nu au fost satisfăcute.

După cum a fost stabilit supra debitorul S.C. „Staliuta” S.R.L. a admis restanțe la plata creditelor fața de B.C. „MAIB” S.A., iar ulterior s-a constatat insolvabilitatea debitorului S.C. „Staliuta” S.R.L., fiind intentată procedura de insolvabilitate față de debitorul „Staliuta” S.R.L și validată creanța creditorului B.C. „MAIB” S.A. cu suma creanței validate de 7,143,469,61 lei.

La speță reclamantul B.C. „MAIB” S.A. invocă dreptul creditorului de a urmări datoria de la fidejusori chiar și în cazul în care creanțele acestora au fost validate în cadrul procesului de insolvabilitate intentat în privința S.C. „Staliuta” S.R.L. Or, din materialele cauzei rezultă că la data intentării procesului de insolvabilitate față de S.C. „Staliuta” S.R.L., fidejusorii Pasat Tatiana, Chelban Nadejda, G.Ț. „Chelban Stanislav Iurii *****” nu au avut careva creanțe față de S.C. „Staliuta” S.R.L., deoarece nu au achitat careva sume de bani în beneficiul reclamantului în scopul stingerii datoriei în temeiul contractelor de fidejusiune, respectiv, temei pentru a înainta careva creanțe în cadrul procesului de insolvabilitate nu au existat.

În concluzie, pe baza prevederilor contractuale și ale legislației în vigoare, precum și a materialelor dosarului, instanța consideră că cererea de chemare în judecată formulată de B.C. „MAIB” S.A. este întemeiată și urmează a fi admisă. S.C. „Staliuta” S.R.L. a încălcat obligațiile contractuale, iar fidejusorii sunt obligați să răspundă solidar pentru sumele datorate.

Conform art. 966 alin. (4) din Codul civil, *în cazul stingerii obligaţiei principale, fidejusiunea, gajul şi alte drepturi accesorii încetează în măsura în care nu subzistă interese justificate ale terţilor.*

Completul de judecată reține că potrivit art. 1646 alin. (3) din Codul civil, *fidejusorul nu poate fi eliberat de fidejusiune fără ca creditorul să renunțe expres la ea.*

Potrivit prevederilor art. 1648 alin. (1) din Codul civil, *fidejusorul are dreptul la restituire în regres din partea debitorului doar în măsura în care fidejusorul a executat obligaţia rezultată din fidejusiune. Suplimentar, fidejusorul se subrogă, în aceeaşi măsura, în drepturile creditorului faţă de debitor. Dreptul la restituire în regres şi drepturile dobîndite prin subrogare există în paralel.*

Totodată conform prevederilor art. 70 alin. (1) din Codul de procedură civilă, *în cazul ieşirii uneia dintre părţi din raportul juridic litigios sau din raportul stabilit prin hotărîre judecătorească (deces, reorganizare, cesiune de creanţă, transfer de datorie şi alte cazuri de subrogare), instanţa permite înlocuirea părţii cu succesorul ei în drepturi. Succesiunea în drepturi este posibilă în orice fază a procesului.*

În acord cu prevederile art. 46 alin. (2) al Legii insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012, *debitorii solidari, inclusiv garantul personal, pot înainta creanţele pe care aceştia ar putea să le aibă din executarea creanţelor creditorului pe viitor faţă de debitorul aflat în proces de insolvabilitate numai dacă creditorul nu a înaintat creanţele sale în procesul de insolvabilitate.*

Conform art. 146 alin. (1) al Legii insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012, *la orice etapă a procedurii de insolvabilitate, de faliment sau de restructurare, în scopul încetării procedurii, asociaţii (membrii, acţionarii) debitorului sau terţii sînt în drept să satisfacă creanţele masei şi ale tuturor creditorilor ori să remită debitorului mijloace băneşti în mărimea necesară pentru stingerea creanţelor validate, inclusiv a creanţelor de rang inferior şi a creanţelor masei debitoare.*

Potrivit prevederilor art. 1637 alin. (2) din Codul civil, *obligaţia fidejusorului nu poate depăşi obligaţia debitorului. Această regulă nu se aplică în cazul în care obligaţia debitorului este redusă sau stinsă: a) în cadrul unei proceduri de insolvabilitate; b) în alt temei legal din cauza incapacităţii debitorului de a executa pe motiv de insolvabilitate; sau c) în virtutea legii din cauza unui eveniment care afectează persoana debitorului.*

Respectiv, situații în care Pasat Tatiana, Chelban Nadejda, G.Ț. „Chelban Stanislav Iurii *****” ar fi eliberați de fidejusiune, nu s-au constatat și nici nu există, or aceștia nu au achitat careva sume bănești conform contractului de fidejusiune în contul stingerii datoriei față de bancă, iar faptul că au fost validate creanțele a B.C. „MAIB” SA față de S.C. „Staliuta” S.R.L. în proces de insolvabilitate, nu condiționează pierderea de către reclamant a dreptului de a înainta cerințele sale față de fidejusorii debitorului insolvabil.

Raportând normele legale citate la circumstanțele cauzei, Completul de judecată reține că, doar în cazul în care fidejusorii vor achita careva sume bănești în temeiul contractului de fidejusiune în contul

stingerii datoriei după intentarea procesului de insolvabilitate aceștia se pot substitui cu creditorul B.C. „MAIB” S.A. în mărimea obligațiilor stinse față de bancă.

Respectiv instanța de judecată concluzionează faptul că, pretențiile B.C. „MAIB” S.A., către Pasat Tatiana, Chelban Nadejda, G.Ț. „Chelban Stanislav Iurii *****”, intervenient accesoriu S.C. „Staliuta” S.R.L., în proces de insolvabilitate, administrator Stejar Veaceslav privind încasarea datoriei sunt întemeiate și urmează a fi admise.

Completul de judecată reține că, la situația din 08 octombrie 2024, datoria S.C. „Staliuta” S.R.L. față de bancă constituie suma de 7143469.61 lei, inclusiv:

- aferentă contractului de credit nr. S2007918756 din 30 septembrie 2020 suma de 102112.00 lei, inclusiv, inclusiv: creditul în termen – 100000.00 lei, dobânda neachitată – 2112.00 lei. - aferentă anexei nr. S211695/G756-a din 22 iulie 2021 suma de 1528744.51 lei, inclusiv: creditul în termen – 1437960.00 lei, dobânda neachitată – 90784.51 lei.

- aferentă anexei nr. S211695/G756-a din 08 aprilie 2022 suma de 1284187.71 lei, inclusiv: creditul în termen – 1000000.00 lei, creditul restant – 250000.00 lei, dobânda neachitată – 34187.71 lei.

- aferentă anexei nr. S211695/G756/2 din 10 mai 2022 suma de 2447023.09 lei, inclusiv: 5 creditul în termen – 2196663.00 lei, creditul restant – 115770.00 lei, dobânda neachitată – 134590.09 lei.

- aferentă anexei nr. S211695/G756/3 din 12 ianuarie 2023 suma de 1145244.95 lei, inclusiv: creditul în termen – 1077000.00 lei, dobânda neachitată – 68244.95 lei.

- aferentă anexei nr. S211695/G756/4 din 12 ianuarie 2023 suma de 636157.35 lei, inclusiv: creditul în termen – 590000.00 lei, dobânda neachitată – 46157.35 lei.

În situația dedusă judecății, Completul de judecată constată că, Pasat Tatiana, Chelban Nadejda, G.Ț. „Chelban Stanislav Iurii *****”, intervenient accesoriu S.C. „Staliuta” S.R.L., în proces de insolvabilitate nu și-au onorat obligațiunile contractuale cu privire la achitarea plăților în volum deplin, formând astfel datorii, iar B.C. „MAIB” S.A. întemeiat a înaintat prezenta acțiune în instanța de judecată, solicitând încasarea contul pârâților în beneficiul reclamantului a datoriei în sumă de 7143469.61 lei, a cheltuielilor privind achitarea taxei de stat în sumă de 136 984.69 lei şi a taxei de timbru în sumă de 200 lei.

Completul de judecată reține ca fiind întemeiate argumentele apelantului cu privire la dreptul B.C. „MAIB” SA de a solicita încasarea datoriei de la fidejusorii Pasat Tatiana, Chelban Nadejda, G.Ț. „Chelban Stanislav Iurii *****”, care în temeiul contractelor de fidejusiune răspund în aceeași măsură ca și S.C. „Staliuta” S.R.L. în fața B.C. „MAIB” S.A. pentru onorarea integrală a obligațiilor aferente contractelor de credit menționate încheiat între B.C. „MAIB” S.A. și S.C. „Staliuta” S.R.L., în cazul în care aceasta nu-și onorează obligațiile contractuale.

Subsumând prevederile legale în vigoare, raportându-le la prevederile contractuale în coraport cu materialele dosarului, Completul de judecată consideră că cererea de chemare în judecată formulată de B.C. „MAIB” S.A. este întemeiată și urmează a fi admisă. S.C. „Staliuta” S.R.L. a încălcat obligațiile contractuale, iar fidejusorii Pasat Tatiana, Chelban Nadejda, G.Ț. „Chelban Stanislav Iurii *****”, în temeiul contractelor de fidejusiune, răspund în aceiași măsură pentru neonorarea obligațiunilor contractuale. Faptul că, S.C. „Staliuta” S.R.L. a intrat în proces de insolvabilitate, nu eliberează fidejusorii de la executarea obligațiunilor contractuale. Respectiv, din contul pîrîților Pasat Tatiana, Chelban Nadejda, și GȚ „Chelban Stanislav Iurii *****”, în beneficiul B.C. „MAIB” S.A., se încasează suma de 7 143 469,61 lei, cu titlu de datorie.

Cu referire la cheltuielile judiciare suportate.

La data de 29 octombrie 2024, BC „MAIB” S.A. a depus cerere de asigurare a acțiunii, solicitând aplicarea sechestrului asupra bunurilor și mijloacelor bănești care aparțin cu drept de proprietate lui Pasat Tatiana, Chelban Nadejda, GȚ „Chelban Stanislav Iurii *****” în limita valorii pretențiilor din acțiune în sumă de 7143469,61 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Cahul sediul central din 30 octombrie 2024 (menținută prin decizia Curții de Apel Sud sediul Cahul din 21 ianuarie 2025), s-a dispus admiterea cererii de asigurare a acțiunii, depuse în cadrul cauzei civile la cererea de chemare în judecată înaintată de BC „Moldova Agroindbank” S.A., către Pasat Tatiana, Chelban Nadejda, G.Ț. „Chelban Stanislav Iurii *****”, intervenient accesoriu

S.C. „Staliuta” S.R.L. cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată. S-au aplicat măsuri de asigurare a acțiunii, prin punerea sechestrului asupra bunurilor și mijloacelor bănești care aparțin cu drept de proprietate lui Pasat Tatiana, Chelban Nadejda, GȚ „Chelban Stanislav Iurii *****”, în limita valorii pretențiilor din acțiunea în suma de 7 143 496,61 lei. Încheierea în cauză a fost prezentată de către reclamant spre executare executorului judecătoresc Petru Chirtoacă. În urma întocmirii borderoului de calcul al dosarului de executare nr. 022-1780/24 din 08 noiembrie 2024, nr. 02-1779/24 din 08 noiembrie 2024 și nr. 022-1778 din 08 noiembrie 2024, B.C. „MAIB” S.A a achitat cheltuielile de executare a încheierii Judecătoriei Cahul, sediul Central din 30 octombrie 2024 în sumă de 9 078,60 lei. Astfel, la data de 15 noiembrie 2024, B.C. „MAIB” S.A., a depus cerere privind recuperarea cheltuielilor pentru executarea încheierii din 30 octombrie 2024 în sumă de 9078,60 lei, solicitând încasarea acestor cheltuieli suportate în mod solidar de la Pasat Tatiana, Chelban Nadejda, și GȚ „Chelban Stanislav Iurii *****”, în beneficiul B.C. „MAIB” S.A..

Conform art. 82 Cod de procedură civilă, *cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru și cheltuielile de judecare a cauzei.*

Potrivit prevederilor art.90 lit. h) din Codul de procedură civilă, *din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte cheltuielile de executare a actelor judiciare.*

Conform prevederilor art.27 alin.(9) din Codul de executare, *cheltuielile de punere în executare a măsurilor de asigurare a acţiunii sînt puse pe seama reclamantului şi sînt compensate ulterior în condiţiile art.94–97 din Codul de procedură civilă.*

În conformitate cu art. 94 alin.(1) Cod de procedură civilă *instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească părții care a avut câștig de cauză toate cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului - proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.*

În contextul celor enunțate, Completul de judecată consideră oportun încasarea în mod solidar de la Pasat Tatiana, Chelban Nadejda, și GȚ „Chelban Stanislav Iurii *****”, în beneficiul B.C. „MAIB” S.A., a cheltuielilor de executare a încheierii de asigurare a acțiunii în sumă de 9078,60 lei.

Conform art. 83 alin. (1) din Codul de procedură civilă, *taxa de stat este o sumă de bani care se percepe, în temeiul legii, de către instanţa judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a cauzei civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.*

În conformitate cu art. 84 alin. (1) din Codul de procedură civilă, *taxa de timbru este o sumă de bani care se percepe, o singură dată, pentru intentarea unui proces judiciar civil sau de contencios administrativ atât în primă instanță, cât și în căile de atac, în temeiul legii.*

Potrivit materialelor cauzei se atestă că reclamantul, la depunerea acțiunii, a achitat taxa de stat în suma de 136 984,69 lei, conform bonului de plată nr. 6680033 din 23 octombrie 2024. De asemenea, reclamantul la depunerea acțiunii a achitat și taxa de timbru în suma de 200 lei, conform ordinului de plată nr. 6277056 din 23 octombrie 2024.

În temeiul normelor de drept sus-menționate, reieșind din cheltuielile suportate de către reclamant în cadrul depunerii acțiunii în instanța de judecată prin achitarea taxei de stat și a taxei de timbru, instanța de apel încasează în mod solidar, de la Pasat Tatiana, Chelban Nadejda, și GȚ „Chelban Stanislav Iurii *****”, în beneficiul B.C. „MAIB” S.A., suma de 136 984,69 (una sută treizeci și șase nouă sute optzeci și patru,69) lei cu titlu de taxa de stat și suma de 200 (două sute) lei cu titlu de taxa de timbru, achitate la depunerea cererii de chemare în judecată.

De asemenea, reieșind din faptul că la depunerea cererii de apel, potrivit bonului de plată nr. 1748383 din 13 mai 2025 apelantul B.C. „MAIB” S.A. a achitat taxa de stat pentru instanța de apel în sumă de 116 436,98 lei și potrivit bonului de plată nr. 6294476 din 13 mai 2025 de către apelant a fost achitată taxa de timbru în sumă de 200 lei, pe care instanța de apel prin prisma prevederilor art. 94 din Codul de procedură civilă, va încasa aceste cheltuieli în mod solidar Pasat Tatiana, Chelban Nadejda, și GȚ „Chelban Stanislav Iurii *****”, în beneficiul B.C. „MAIB” S.A., iar în total se încasează suma de 7 289 732,90 (șapte milioane două sute optzeci și nouă mii șapte sute treizeci și doi,90) lei.

Conducându-se de prevederile art. art. 385 lit. c), 389-390 Cod de procedură civilă, Completul de judecată,

D E C I D E :

Se admite, apelul declarat de B.C. ,,MAIB" SA.

Se casează integral, hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 18 februarie 2025, pronunțată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de B.C. ,,MAIB" S.A., către Pasat Tatiana, Chelban Nadejda, G.Ț. ,,Chelban Stanislav Iurii *****", intervenient accesoriu S.C. ,,Staliuta" S.R.L., în proces de insolvabilitate, administrator Stejar Veaceslav privind încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată, cu emiterea unei noi hotărâri după cum urmează:

Se admite, acțiunea formulată de B.C. ,,MAIB" S.A., către Pasat Tatiana, Chelban Nadejda, G.Ț. ,,Chelban Stanislav Iurii *****", intervenient accesoriu S.C. ,,Staliuta" S.R.L., în proces de insolvabilitate, administrator Stejar Veaceslav privind încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Se încasează, în mod solidar, de la Pasat Tatiana, IDNP *****, Chelban Nadejda, IDNP ***** și GȚ ,,Chelban Stanislav Iurii *****" IDNO *****, în beneficiul B.C. ,,MAIB" S.A., IDNO *****, suma de 7 143 469,61 (șapte milioane una sută patruzeci și trei mii patru sute șaizeci și nouă, 61) lei cu titlu de datorie, suma de 136 984,69 (una sută treizeci și șase nouă sute optzeci și patru,69) lei cu titlu de taxa de stat și suma de 200 (două sute) lei cu titlu de taxa de timbru, achitate la depunerea cererii de chemare în judecată, suma de 9 078,60 (nouă mii șaptezeci și opt,60) lei cu titlul de cheltuieli de executare, iar în total se încasează suma de 7 289 732,90 (șapte milioane două sute optzeci și nouă mii șapte sute treizeci și doi,90) lei.

Se încasează în mod solidar de la Pasat Tatiana, IDNP *****, Chelban Nadejda, IDNP ***** și GȚ ,,Chelban Stanislav Iurii *****" IDNO *****, în beneficiul B.C. ,,MAIB" S.A., IDNO *****, suma de 116 436,98 (una sută șaisprezece mii patru sute treizeci și șase,98) lei cu titlu de taxa de stat și suma de 200 (două sute) lei cu titlu de taxa de timbru, achitate la depunerea cererii de apel, în total 116 636,98 (una sută șaisprezece mii șase sute treizeci și șase,98) lei.

Decizia este definitivă, dar cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție, în termen de 2 luni de la comunicare deciziei integrale.

Preşedintele şedinţei, judecătorul **Evgheni BANCOV**

Judecătorii **Andrei SCRIPCENCO**

Inga GORLENCO